

SISZÁNTÓ

Politikai
napilap

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre 10 k.
Negyedévre 4 "
Helyben házhoz hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 "
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor
Negyedévre 6 "
Egyes szám ára 8 fillér.

Megjelenik minden nap, ahétfő és
ünnepek utáni napok kivételével,
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XIX. évfolyam 122. szám.

Nagy-Várad.

Péntek, 1913. május 30.

A Désy—Lukács-pör.

— A harmadik nap. —

Budapest, május 29.

A Désy—Lukács-pörben a vád és a védelem felvonultatták már legfontosabb tanúikat és az eddigiek alapján az a vélemény alakult ki, hogy Désy Zoltánnak részben sikerült a bizonyítás, részben pedig nem. A zalatnai házvétel dolgában nincsenek meggyőző bizonyítékok, míg ellenben a sószerződés ügyében több erős bizonyíték került.

A tárgyalás iránt különben már nem mutatkozik olyan érdeklődés, mint az első két napon. Ez különben természetes is, mert a tegnapi erős nap után be kellett állni a dekadenciának.

Kilenc órákor még szinte üres a tárgyalási terem és a padokban alig ül 4—5 ember az újságírókon kívül. Vázsonyi, a fővédő is csak kilenc óra után érkezett meg Zboray Miklóssal együtt.

Egynegyed tizkor szólal meg az elnöki esengő és Baloghy elnök vezetésével bevonul a bíróság.

A bankigazgató.

Dr Székely Ferenc, a Magyar Bank vezérigazgatója elmondja a nacionáléját, aztán az elnök felteszi a védelemhez azt a kérdést, hogy mit kíván ettől a tanutól megtudni.

Vázsonyi védő: A latens tartalékok dolgát és azt, hogy megtörtént-e az elszámolás a bank és Elek Pál közt?

— A latens tartalékot én vizsgáltam meg, ami pedig még Eleknek járt, úgy amint ő kívánta, hiány nélkül kiutaltam neki.

— Szerepel-e ott egy tehertétel a sószerződésről?

— Nem.

— Látott-e ön valamelyes hivatalos nyugtát?

— Igen, egy Paduch-féle 500.000 koronás nyugtát.

Baloghy: Hát más nyugtát?

— Egy Kazár féle 1,825.000 koronásat.

— Érdeklődtek ennek a lényege iránt?

— A bankban ez soha szóba nem került.

— Elkönyvelték ezeket a nyugtatételeket?

— Igen, még 1910-ben.

— Hát az 500.000 koronából, mivel csak 300.000 jött vissza, mi történt a töbivel?

— A 200.000 korona is elszámoltatott.

Vázsonyi: Paduch szerint csak 300.000 korona ment vissza a banknak, — így Paduch megeafolja azt, amit Méltóságod mond.

— Ez nem cáfolja.

— De hisz Paduch maga mondja, hogy 200.000 koronát a miniszterelnöknek adott át.

— Az lehet, — de mégis elszámoltatott.

Baloghy: A bankbeli erre vonatkozó feljegyzéseket rendelkezésünkre bocsájthatja?

Székely: Nem.

Vázsonyi: Hol van hát mégis ez a 200.000 korona?

— Többször mondtam, hogy elszámoltatott.

— De mit kapott érte a bank?

Székely hallgat.

Baloghy: Tessék őszintén nyilatkozni.

Vázsonyi: Kérem hát megmondani, hogyan számolták el a kétszáz ezer koronát?

Székely: Hivatalbeli elődöm bemondása alapján.

Vázsonyi: Így már értem. Elek Pál azt mondta Méltóságodnak, hogy az az összeg nem jár vissza a banknak.

Baloghy: Ujra kérem, a könyvbeli feljegyzéseket nem hajlandó rendelkezésünkre bocsájtani?

Székely: Azok nem is állnak rendelkezésemre.

A tanut ezután megesketik és az időközben megérkezett Stettina József kihallgatása következett:

Stettina államtitkár.

Elnök: Milyen minőségben járt ön a Magyar Banknál.

— Mint megválasztott igazgatósági tag.

— Miért kellett a kereskedelmi kormány-
nak oda egy hivatalnokot küldeni az igaz-
gatóságba.

— Mert a kormányval szerződéses vi-
szonyban volt.

— Tud ön a négymillió nyolcszáz ezer
koronáról?

— Elek Pálnak volt nagy számlája ar-
ról tudok. Neki nagy puvoárja volt és intéz-
kedhetett.

— Mikor emelte a bank alaptőkét?

— Azt hiszem, 1911-ben.

— Látott-e méltóságod valamilyen nyug-
tát?

— Nem láttam.

— Van arról a szerződésekről tudomá-
sága, amelyet a kereskedelmi kormány kö-
tött a Magyar Bankkal.

— Igen, 1911-ben a szerződések meg-
újításáról volt szó, de én abba be nem
folytam.

Vázsonyi: Májusban volt egy igazgató-
sági ülés a bankban, amely felhatalmazást
adott Elek Pálnak diszkrét kiadásokra.

— Erre igazán nem emlékszem.

— Hallott-e arról, hogy négy millió ko-
ronát adott a bank a kormánynak.

— Az újságokban olvastam.

— Nem mint újságolvasót kérdem Méltó-
ságodat.

— Másként nem hallottam.

— Tehát nem tud felvilágosítást adni
Méltóságod?

— Nem!

— Van-e tudomása arról, hogy a bank-
kal az egyezség miniszteri utasításra történt
volna.

— Nincs közvetlen tudomásom.

Elnök: Kérek indítványt a meghiteltetésre.

Ügyész: Kérem a meghiteltetést.
Az államtitkár leteszi az esküt.

Ottlik István államtitkár.

— Mondja meg, hogy igazgatósági tagja
a Magyar Banknak?

— Igen.

— Mióta?

— Körülbelül 1903 óta.

— Elek Pált felhatalmazták bizonyos
diszkrét pénzek felvételére?

— Emisszionális kiadásokra kapott fel-
hatalmazást.

Elnök: Elek Pál igazolta valamilyik

Olcsó Nyári Keztyük Fehér János

kitünő tartós minőségben már
30 fillértől szerezhetők be

SAJÁT GYÁRTMÁNYU KEZTYÜK TISZTITÁSA 16 FILLÉR.

keztyüs Bémer-téri üzletében.
TELEFON 419.

igazgatósági ülésen kilencszázötvenezer korona elszámolását?

— Nem volt szüksége arra, hogy igazolja, mert felhatalmazása volt rá.

— Van-e arról tudomása, hogy Elek Pál nyugtákat mutogatott nagy összegekről?

— Nincs, ezt csak utcai szóbeszédből tudom.

Vázsonyi: Tud-e Méltóságod arról, hogy a munkapárt kasszájába adtak nagyobb összeget.

— Nem tudok.

— Méltóságod azt hitte, hogy emissziószerű költségekre kellett a sok pénz?

— Igen.

Ezután az elnök felolvassa a banknak az az 1911. évi emisszióra vonatkozó jegyzőkönyvét.

Vázsonyi: Mit értett Méltóságod az alatt, hogy bizonyos szerződések megkötéséért fizetni kellett a banknak. Milyen diszkrét kiadásokról van szó.

— Nem voltam rá kíváncsi!

— Miért nem volt kíváncsi, hiszen igazgatósági tag volt.

— Én egészen teljes jóhiszeműséggel jártam el.

Ezután a tanut megeskették.

Mándy Lajos.

Mándy Lajost szólítja be ezután az elnök.

— Mióta igazgatósági tagja a Magyar Banknak?

— 1904 óta.

— Tud arról, hogy Elek Pál diszkrét kiadások teljesítésére felhatalmazást kapott?

— Tudok, de ez szokás minden banknál.

— Tud arról, hogy Elek Pál nem tudott elszámolni bizonyos nagyobb összeggel?

— Tudok, de hát az igazgatóság ezt elintézte és ehhez joga volt.

Vázsonyi: Ertesült-e arról a banknál, hogy négymillió koronát adtak a munkapárti kasszába.

Nem értesültem, nekem nem mondta senki. Elek Pál nekem erről nem szólt.

Tanut ezután megeskették.

Gróf Tisza István.

Elnök: Hány éves?

— Ötvenöt.

— Foglalkozása?

— A képviselőház elnöke.

— Való-e Décsnek az a védekezése, hogy excelenciát nem engedélyezte neki, hogy az itt szereplő vádakat nem engedte sürgős interpelláció alakjában a Ház elé hozni?

— Az való, hogy sürgős interpellációt nem engedélyeztem. Nem láttam be, hogy miért lett volna sürgős az interpelláció, hiszen az előtte való nap interpellációs nap volt és akkor még nem jelentkezett interpellációra.

A képviselő ur különben tegnap beismerte, hogy nem a Ház elnöke akadályozta őt meg az interpelláció megtevésében.

Décs: Valótlanságot az életben soha sem mondtam és ennek állítására senkinek sincs joga. Ön előidézte azt, hogy csendőrökkel képviseli a képviselőházat.

Vázsonyi: Igaz.

Elnök: Rendreutasítom.

Vázsonyi: Ez tény!

Elnök: Másodszor is rendreutasítom.

Décs: Az ő politikai létele Lukács Lászlóval van egybekötve.

Elnök: A vádlott urtól megvonom a szót.

Ezután felolvassák a mult tárgyalás jegyzőkönyvét, ennek Décs nyilatkozatára vonatkozó részét. Tisza kihallgatása ezzel véget ért. Megekesztését senki sem kívánja.

Tisza gróf távozása után a Magyar Bank néhány jegyzőkönyvét olvasták fel.

Ezután a tárgyalást délutánra hallasztották.

Elek Pál nyilatkozik.

Ma Elek Páltól nyilatkozat jelent meg a Décs—Lukács ügyre vonatkozólag. A nyilatkozat szerint a Magyar Banknak tényleg volt összeköttetése a kormányval. Hogy miért fizette a bank a pénzt annak egyedül az volt az oka, hogy nem akarta, hogy az országot még nagyobb gazdasági megrázkódtatás érje. A banknak ép úgy, mint az országnak békére volt szüksége. A bank által befizetett pénzből egy fillér sem vonatott el a kincstártól. Ebből a pénzből egy fillért sem fizettek ki Lukácsnak.

A délutáni tárgyalás.

Délután 4 órakor több szerződést olvastak fel. A bíróság Weisz Károly szakértő nyilatkozatát nem engedte meg felolvasni.

Vázsonyi Vilmos a zalatnai ház dolgában szólal fel. Kijelenti, hogy Deutsch Manó vallomása ellentétes a valósággal, amit hivatalos adatokkal bizonyít. Végül Elek Pál nyilatkozatával foglalkozik. Szerinte ez a nyilatkozat az ügyészséghez érkezett, az ügyészség kérésére, mint információ. Kifogásolja, hogy az nyilvánosságra jutott.

A főügyész kijelenti, hogy az ügyészség utján a nyilatkozat nem jutott nyilvánosságra.

Ezután a tárgyalást ma reggel 9 órára halasztották.

Hazai miniszterelnök.

Bécs, május 29.

Beavatott politikai körökből jelentik, hogy a Décs—Lukács pör befejezése után a Lukács kormány távozni fog és Hazait nevezi ki a király ideiglenesen miniszterelnöknek. Ez alatt az idő alatt megindulnak a béketárgyalások.

Tisza ellen tüntetnek Debrecenben.

Gróf Tisza István tegnap Debrecenben tartózkodott a református egyházkerület közgyűlésén. Este 8 órakor, a mikor a közgyűlésről Tóth István építészhez ment kocsin vacsorára, egy 200 tagu munkás csoport várta az építész háza közelében. Zajosan megabeugolták és több muokás tégladarabokkal dobálta meg a kocsit. Egy téglá érte a kocsit, de Tiszát nem találta. Tisza egész debreceni tartózkodása alatt készenlétben állott a rendőrség és a honvéd huszárezred. Este, mikor elutazott, kocsiját egy szakasz lovascsendőr kizérte.

meghozta az olcsóságot, amiről a közönség meggyőződhetik az ismét megnyílt

A balkáni bonyodalom

Valószínűleg aláírják a békét.

London, május 29.

A Times jelenti: A görög delegátusok Aténből fölhatalmazást kaptak a béke preliminárek aláírására. A delegátusok péntek délután három órakor fognak ülést tartani Grey Edvard elnöklésével. A szerb delegátusok eddig még semminemű instrukciókat sem kaptak, mégis biztosra veszik, hogy pénteken a szövetségesek mind aláírják az előzetes békét.

Bolgár-szerb háboru küszöbén

London, május 29.

A bolgár hadvezetőségnek pontos értesülései vannak, hogy Pirotnál, tehát Szófiától északnyugatra alig [negyven mértföldnyi távolságban már össze van vonva a szerb sereg. Itt is azt mondják, hogy a háboru Szerbia és Bulgária közt kikerülhetlen.

Szerb mozgósítás.

Belgrád, május 29.

Szerbia el van tökéelve, hogy katonái által megszállott területeket minden körülmények között megtartsa. Egyelőre az a szándék, hogy védekező viselkedést tanúsítanak, háboru esetében ezeket az állásokat az utolsó pillanatig megvédelmezik és a bolgároknak bizzák, hogy támadóan lépjenek fel. A szerb hadvezénylet a fontos pontokra nagy csapat tüzéséget küldött, a rendelkezésre álló csapatokat mind a bolgár határ felé irányította, a szabadságolt tiszteket behívta és a vasutak éjjel-nappal csapatokat szállítanak. A lakosság kedve nagyon harcias.

Bolgár mozgósítás.

Szófia, május 29.

Egyre jobban oszladozik a békés megoldás reménye. A katonai készülődések folynak. A város képe egészen olyan, mint mult évi szeptemberben a mozgósítás idejében volt. A bolgárok kitűnő stratégiai hadállásokat foglalnak el és a tárgyalás megszakitása esetében könnyen és gyorsan fognak sikereket elérni.

Szaloniki, május 29.

A bolgárok a kavalai kikötőt aknákkal elzárták. A görög flotta e miatt kénytelen volt a kikötőt elhagyni.

Francia hang Szerbia ellen.

Páris, május 29.

A Temps Az örütség küszöbén című vezércikkében kifejti, hogy Szerbiának az 1912. évi szerződés közvetlen revíziójára irányuló követelése tekintettel arra a kötelezettségre, hogy a Bulgáriával való viszályok a cár döntése alá bocsájtandók, kétszeresen inkorrekt. Sajnálatos, hogy éppen Szerbia, melynek a szövetség az egyetlen alapja a fejlődésre, sőt az existenciájára, ezt a szö-

A balkáni béke

csipkeáruházában, hol férfi és női fehérneműek, divalcikkek, ernyők, harisnyák, szabókellékek, szalagok, madériák, csipkék, harisnyák, ágygarnitúrák, stráfok, ridikülök és bőrárúk stb. rendkívül olcsó árban kaphatók.

Kossuth-utca Sas-épület, a „Turul” cipőraktár mellett.

Rosenfeld Ignác

vetséget oly jogosulatlanul föl akarja adni. A Journal des Débats nyomtatékosan figyelmeti Szerbiát és Görögországot, hogy szíveleljék meg Grey külügyi államtitkár föl-szólítását.

Meghosszabbították a fegyverszünetet.

Konstantinápoly, május 29.

Hir szerint a Bulgária és Törökország között való fegyverszünetet bizonytalan időre már meghosszabbították.

A mozik megrendszabályozása.

Erdélyi szinigazgató kérelme.

Erdélyi Miklós szinigazgató panaszkodik a mozikra, hogy eredeti rendeltetésüktől eltérnek s ismét színésznőket, színészeket, artistákat szerződtenek s előadásokat mutatnak be a mozik szinpadán, ami által a színháznak erős konkurrenciát és érzékeny veszteséget okoznak.

Kéri most a tanácsot a szinigazgató, hogy rendezze ezt a kérdést s védje meg a színházat a veszedelmes konkurrenciától, mert különben csődbe jut Nagyvárad színészete.

A szinigazgatónak sok tekintetben igaza van, mert a rendőrség kötelessége volna, hogy a mozikat visszaszorítsa abba a mederbe, amelybe tényleg tartozik.

Erdélyi Miklós szinigazgató panaszos beadványa a következő:

Tekintetes Tanács!

Az idei őszi sziniidény megkezdésekor egy terjedelmes beadványban arra kértem a tek. Tanácsot, hogy a mozikat rendszabályozni s a sziniprodukeióktól eltiltani kegyeskedjék; ezt a tek. Tanács a főkapitány ur előterjesztése folytán, amely szintén e tárgyra vonatkozott, akkor ad acta tette s a rendőrhatalomra bizta a mozik s a többi jelentkező mutatóványosok korlátolt engedélyének a kiadását.

Ez azonban, mint példák mutatják, a rendőrhatalom részéről nem a legnagyobb körültekintéssel kezeltetik, mert hisz minden mozinak megadta az engedélyt énekesnők, színésznők, színészek, artisták, sőt egész társulatok vendégszerépeltesítésére!

Tekintetes Tanács! Tudomásom van arról, hogy a rendőrhatalom ujabban az Apolló mozgnak engedélyt adott színészek, énekesek, attrakciók szerződtesítésére s ha ez így tart tovább, maholnap több sziniprodukeió lesz Nagyváradon, mint Budapesten vagy Párisban.

A rendőrhatalom nem veszi figyelembe hogy a Szigligeti színház 120 embernek kell, hogy a megélhetéséről gondoskognék, kell, hogy kenyeret adjon 120 tagjának s nem veszi figyelembe, hogy ezáltal a sok konkurrencia által előbb-utóbb csődbe kergeti a Szigligeti színházat, ami aztán a várost magát is minden tekintetben diszreditálná s tönkre tenné a Szigligeti színház jó hírnevét örökre.

Tisztelettel kérem a tek. Tanácsot, sürgősen intézkedni méltóztatásuk, hogy az Apollónak kiadott rendőrhatalom engedély hatályon kívül helyeztessék s a mozik megrendszabályozása végre elintéztést nyerjen.

Minden város hatósága megvédi a színészetét, csak éppen Nagyváradon, ahol legtöbbet kívánják a szinigazgatótól, nem törődik senki, hogy az a szinigazgató, aki a várostól semmi anyagi támogatást nem kap, hogyan boldoguljon. Tessék elhinni, elke-szerítő reám nézve, s éppen azért tisztelettel kérem a tek. Tanácsot, kegyeskedjék

ez ügyben egyszersmindenkorra rendet teremteni.

Nagy-Várad, 1913. május 29.

Erdélyi Miklós,
szinigazgató.

A VÁRMEGYE háztartási alapja.

Revideált költségvetés.

Biharvámegye háztartási alapjának 1913. évi költségvetése tegnap érkezett le a belügyminisztertől. A miniszter a költségvetésen aránylag keveset változtatott. A lényegesebb tételeket meghagyta változatlanul.

Az alap főösszege 743867 koronát tesz ki. Ezt az összeget a miniszter állapította meg. A legnagyobb törlést az orvosok uti-általánytételénél eszközölte a miniszter. Ezt a tételt egyáltalán nem hagyta jóvá. Az orvosokat érzékenyen fogja érinteni a törlés, mert már az idén felvették a javítást a költségvetésükbe.

A vármegye törvényhatósága elhatározta, hogy a központban alkalmazott és főispánilag kinevezett tizenkét napidijas irnokot irodasegéd-tiszti állásba szervezi át. A miniszter ezt a tételt csak részben hagyta meg. A tizenkét hely közül csak kettőnek az át-szervezését engedélyezte. Az új állásokra a napokban történik meg a kinevezés.

A vármegye által megszavazott pótlékok közül Wallner Ödön, Verner Kálmán és Keszthelyi Zoltán részére 1800—1800 koronás pótlékokat jóváhagyta a miniszter.

A családi pótlékokra 35187 koronát állapított meg. Rendkívüli kiadásokra pedig 3500 koronát. Az így átalakított költségvetés szerint a miniszter az állami hozzájárulást 649321 koronában állapította meg.

A költségvetés alapján már tegnap megkezdtek a különböző munkákat a számadásokban keresztül vezetni. A törölt tételek tárgyában tekintettel arra, hogy azok lényegesen érintik a vármegyét, újból fel fog irni a törvényhatóság a miniszterhez.

EGY FEKETE AUTOT üldöznek a csendőrök

Áttörte a vasuti sorompókat.

*

Tegnap éjjel a körözsvölgyi falvak nyugalmas csendjét egy örülten száguldó fekete autó verte föl. Ezen a vidéken ritkán jár automobil, az utak rosszak, fehér iromba kövek terpeszkednek az uttesteken s kanyargós, sötét hegyek alá fut a szürke, poros út. Valóságos Istenkisértés itt száguldó gépkocsival jární és akadnak vakmerő emberek, akik éjnek idején, lámpások nélkül végigvágtatnak a Körözsvölgyén.

E percben még csak nem is sejtik, hogy kik voltak a titokzatos fekete autó utasai. A cécei vasuti ór állítása szerint a hatalmas kocsiiban négyen-öten ülhettek, köztük egy fátyolba burkolt fejű nő.

Az autó a véresorogi erdők felől jött s éjjel háromnegyed tíz órakor ért az izsó-pallagai uton a cécei órházhoz. A vasuti ór, aki szolgálatban volt, messziről hallotta a csendes éjszakában a gépkocsi dobogását. Ekkor jelezte az élesdi nagyalomás az éjjeli 10 órás személyvonatot, amely Nagyvárad felé megy.

Az ór sietve elzárta az utat, mert a vonat a jelzéstől számított két perc alatt le-rohan az állomástól a kis órházig és nem akarta, hogy szerencsétlenség történjék.

Az auto áttörte a sorompókat.

Az ór erre bement és beirta a jelzési időt, alig tette le a tollat, odakint irtózatoss recsegés, fülhasító berregés hallatszott. Kirohant s vöröslámpáját magasra emelve rá-villágitott az uttestre.

A meglepetéstől elfulladt a hangja. Egy fekete autót látott.

Az autó elsuhant a vörös fény sugarában. Az uton ott feküdt a vastag szál fa, a széttört sorompó két darabban s az autó teljes erővel rohant le a vasuti töltésről, neki a második sorompónak.

Roppant bugás töltötte el a levegőt, Élesd felől dübörögve közeledett a fénylő ablakos személyvonat s mire az ór észbe kapott, az autó már messze bent járt a köz-ségben.

Falusi kutyák csaholása kísérte. Az ór egész családja felriadt, utána iramodtak, az autó túlkölt egy párszor s a csendőrlaktanyából éppen akkor lépett ki két járőr, amikor az autó elsuhant előttük.

Izgalmas, idegizgató hajsza kezdődött most. A csendőrök kiáltását elnyelte a gép kattogása, az éjszaka sötét volt s öt perc múlva az ut kanyarodásánál eltűnt az autó.

Ekkor tisztázódott tulajdonképpen a dolog, mert a további üldözéssel felhagytak. Hiábavaló fáradság lett volna. Az ór elmondta az esetet, mire a csendőrök telefonhoz siettek. Próbálták felhívni Élesd köz-pontot, de ott ilyenkor nincs szolgálat. Ertesíteni akarták az élesdi órót, hogy fogják el a titokzatos autót.

Mivel ez a terv nem sikerült, ma megindul a nyomozás. A vasut pedig feljelentést adott be ismeretlen tettesek ellen kihágás miatt. Alig hisszük, hogy a csend-őrség nyomra fog jutni. Az autó állítólag kolozsvári és senki sem tudja, hogy mit keresett a véresorogi sötét hegyek között.

Pusztító villámcsapás.

Leégett versenyistálló.

Szerdán este hat és hét óra között félelmetes égháboru volt Székelyhidon. Óriási gyorsassággal vonultak fel a vészterhes felhők és alig egy félóra dühöngés után ép oly gyorsan el is tűntek. Amerre elvonult a vihar, mindennütt pusztulás mutatta útját. Legtöbbet szenvedett a nyári zivatartól Székelyhid mellett gróf Stubenberg József pusztája.

Alig érkeztek meg a vészes felhők zuhogó zápor közben szakadatlanul dörgött és villámlott. Egymásután csapott le a villám 4—5 helyen is, mindenütt pusztítva. Leacsapott a villám a gróf versenyistállójába is. Az istállóban 9 nemes paripa volt bekötve. Az istálló két részre van osztva. Az egyikben hét, a másikban két ló volt. A lovak között tartózkodott a veszedelmes időben Lakos József loápoló is.

A villám rettenetes pusztítást vitt véghez. A lovak közül az egy helyre kötött hét paripák pillanat alatt pusztultak el s megszenesedve rogytak össze. A villámcsapás Lakos Józsefet is érte és nyomban megölte. A rettenetes dörgés után előfutottak a pusztalakai. Ekkor már lángolt az istálló.

Az emberek, élükön a gróffal, vakmerően fogtak hozzá az istállóba behatolni. Valóban hajmeresztő munka után sikerült is az istállóból a két külön kötött lovat kimenteni. Az istálló másik része már ekkor láng-

ban állott, oda egyáltalán nem lehetett bemenni.

Az istálló teljesen porrá égett. Mikor a romok közé bejutottak, megborzadva látták megszenesedett loápoló hulláját. Abban a helyzetben feküdt, a melyben a villámcsapás érte. A lovak is teljesen szénné égve heverték a megüszkösödött gerendák alatt.

Szivettépő látvány volt, mikor a tanya személyzetéből kivált a loápoló felesége három gyermekével és kétségbeesve, keserves zokogás közben borultak a szerencsétlenül járt családfő elégett hullájára. Maga a gróf ment vigasztalni a kenyérkereső nélkül maradt családtagokat.

A gróf kára meghaladja a 70.000 koronát. Az elpusztult lovak a gróf legnezebb lovai voltak.

A szerencsétlenség felett az egész járásból felkeresték részvénytulajdonosaikkal a grótot. A loápolót ma fogják eltemetni nagy részvét mellett.

Nagyvárad felé menekülnek a szélhámosok.

Eddig a vidék minden részéből Budapest vonzotta magához a városok szélhámosait, akik városaikból kénytelenek voltak megszökni, mert a rendőrség szigorú keze fenyegette őket.

A nagyváros rohanó forgatagában legkönnyebben sikerült különösen az első hajszánál szép csendesen, észrevétlenül megbujni és a fővárosi rendőrség igen sok esetben alig-alig tudott eleget tenni a megkereséseknek, a hatalmas város ezerféle buvóhelyein az óriási idegenforgalom mellett elvesztette az országsterge körözött szélhámosok, tolvajok, csalók nyomát.

Azóta ott is javult a helyzet, ma már nehezebb a rendőrség éles, kutató szemét kikerülni.

Ugy látszik, észrevették ezt a kis és nagystilű szélhámosok is, mert ma már nem annyira rajonganak Budapestért. Viszont azonban a vidéki városok csendesebb, nyugodtabb, nyiltabb és ismertebb élete nem lehet jó terep a menekülőknél.

Nagyvárad azonban ma e téren kivétel. Hogy minden tekintetben igyekeznek az igazi nagyváros nevét és jellegét kiérdemelni, forrongó előretörésével, nagy idegenforgalmával, élénk, izgalmas, siető városi életével, ezt az is bizonyítja, hogy ezek a szélhámosok és kétes elemek nagy előszeregettel kezdenek erre özönlenni. Nem igen örülünk ennek a kétes megtiszteltetésnek, de hiába, így van.

Az ország többi városaiból majd mindennap jönnek Nagyváradra a megkeresések és értesítések, lopások, csalások, sikkasztások és egyéb manipulációkról és majd mindeniknek ott van a végén, hogy a tettes valószínűleg Nagyvárad felé vette útját.

Tegnap is négy ilyen megkeresés érkezett a rendőrségre, amint következnek.

A tolvaj, akit meglopnak.

Csorváson lakott Pakala Mihály házi-szolga, aki egyik vagyonos csorvási embernél volt alkalmazásban.

A gazdája bizott benne, míg tegnap reggelre azt vette észre, hogy a szolgálja nincs sehol. Még kellemetlenebb volt a meglepe-

tése, mikor észrevette, hogy az íróasztala nyitva van és az ott tartott pénz nagy részének nyoma veszett. Több száz koronát vihetett el az inas, azonban nem tudta megállapítani pontosan, hogy mennyi is a lopott összeg. Azonnal jelentést tett a csendőrségnek, amely táviratilag értesítette a rendőrséget. A nagyvárad detektívek nyomozni kezdtek és rövid keresés után meg is találták Csillagvároson, egyik rokonánál. Mikor megtudta, miről van szó, krétafehér arccal vallotta be, hogy:

— Igen, én loptam el kérem, de nincs belőle egy fillérem sem, mert — utközben ellopták tőlem.

A rendőrség persze nem igen akar hitelt adni ennek a mesének.

A hü háziszolga.

Győrött Brükner István háziszolga Juhász János főpincértől 400 korona készpénzt lopott. Feltörte a gazdája szekrényét, ahol egy zacskóban állott egy csomó arany és ezüstpénz.

Valószínűleg Nagyváradra, vagy Nagyváradon keresztül Erdély felé vette útját. Eddig nem sikerült nyomára akadni.

Meglopta az apját.

Halász Lajos, fiatal, 18 éves fiú, lakossegéd Kolozsvárt lakott a szüleinél. A fiúnak régi vágya volt, hogy külföldre menjen, azonban atyja hallani sem akart erről. Tegnap azután váratlanul eltűnt a fiú hazulról. Egész nap hiába várták, nem volt sehol. Az apja szekrénye nyitva volt és hiányzott belőle öt darab Bazilika sorsjegy. Ugy látszik, a sorsjegyekkel szökött meg, hogy valahogy értékesítse és pénzt szerezzen a külföldre utazáshoz. A rendőrség a kolozsvári rendőrség távirati értesítése után az összes kolozsvári vonatokat figyelte, azonban nem akadtak a megszökött fiú nyomára.

Apró eset.

Debrecenben egy finom, több száz korona értékű kerékpár tűnt el Vasanrits Andrásról. A debreceni rendőrség tüvé tette az egész várost, az összes zálogházakat, de nem találták meg sem a tettest, sem a biciklit. Valószínű, hogy itt akarja értékesíteni a tolvaj a kerékpárt, azért kéri a várad rendőrséget, hogy az „ismeretlen tettest” figyelje és akadályozza meg a kerékpár értékesítését.

Nagy tüzvészek.

Szardán délután nagy tüzvész pusztított Biharmegye két községében Szalacson és Ermihályfalván. A pusztítás, amit a tűz okozott Szalacson volt nagyobb és csak a lakosság megfeszített munkájának tulajdonítható, hogy az egész község a tűz martaléka nem lett.

A tűz György József gazda házában keletkezett. A dühöngő szél valószínűleg szikrazaport zúdított György házára, a szomszédos épületekre. Fél óra sem telt el, már öt ház állott lángban.

A szél egyre dühöngött. A község lakossága férfi és nő, sőt még a gyermekek is vállvetve fogtak hozzá a tűz lokalizálásához.

Az előjáróság attól való félelmében, hogy a tűznek a lakosság nem lesz képes útját szegni, telefonon és lovasküldő útján a szomszédos községekhez fordult segítségért. Sereggestül siettek a szomszéd községek veszedelemben forgó embertársaik megmentésére. Közös erővel megfeszített munkával, hosszú küzdelem után végre meg tudták akadályozni a tűz tovaterjedését.

A tűz öt lakóházat teljesen elhamvasztott. Ezeknek az épületeknek minden mellékhelyisége is leégett. Odapusztult rengeteg takarmány és jószág. A szobák berendezései. A gyors tűz miatt semmit sem lehetett megmenteni. A vizsgálat megállapította, hogy a tűz gyújtogatásból keletkezett.

Az ermihályfalvai pusztulás.

Ermihályfalván Gedeon Sándor házában tűnt fel először a vörös kakas. A tüzoltók nyomában kivonultak és a lakosság támogatása mellett megkezdték a lokalizálást. A szél miatt roppant nehezen ment a munka. Egymásután három ház gyulladt ki és pusztult el teljesen. A tűz oltása közben Somogyi Józsefnek a lábát egy vizes hordó eltörte. Életveszélyesen sebesült meg Kovács Sándor tüzoltó is, aki a nagy forróság és kimerültség folytán összerogyott és a lángok összeégették az arcát.

A tüzet csak nagy nehezen lehetett eloltani. A kár igen nagy mindkét helyen. A vizsgálat megindult annak megállapítása iránt, hogy kinek a mulasztása folytán keletkezett a tüzvész.

Dusgazdag cigányvendégek Ermihályfalván.

Pár héttel ezelőtt Budapesten napokon keresztül foglalkoztatta a sajtót egy orosz cigánycsalád, mely a magyar fővárosban akart letelepedni. Akkor még oly feszült volt a politikai viszony Oroszország és Magyarország között, hogy letelepülés helyett kevés híján csaknem letartóztatás jutott ki a cigányoknak. A hatóságok a cigányokban orosz kémeket véltek. Ez a föltevés nem felelt meg a valóságnak, de azért a budapesti hatóságok még sem engedték meg, hogy az orosz cigányok letelepüljenek. A cigányok 38000 koronát kínáltak fel biztosíték képen. Ennek ellenében sem kaptak települési engedélyt.

Ermihályfalván.

Végül is utnak indultak a vidékre a cigányok. Mint ermihályfalvai tudósítónk jelenti a múlt héten különös öltözetű emberek jelentek meg Ermihályfalván. Az illetőket egy magas ősz ember vezette, akinek arcából alig látszott ki valami a dus szemöldök, hatalmas bajusz és mellig érő szakáltól. A többiek szép barna arcú szálas emberek. Bő oroszos nadrágot, lack csizmát hordanak. Mellényükön ököl nagyságu ezüst gombok fityegnek. Botot visel mindenik. Ezek a botok valószínűleg művészi kivitelűek, dusan ezüstözve.

A különös jövevények egyenesen Dobozy Kálmán főszolgabíróhoz mentek és letelepülési engedélyt kértek. Felmutatták eddig nyert bizonyítványaikat, melyek teljesen kifogástalanok. A főszolgabíróságtól a községben lakás után mentek. Az egész falu megbámulta őket.

— Az orosz cigányok!

Suttogták a merre elmentek. Hosszu keresés után alkalmas lakást találtak maguknak. A tulajdonos nem akarta a cigányoknak kiadni a lakást. Erre a vajda Manzsilipin Nyermulov büszkén gombolta ki mellén a kabátot s mint egy nábob kezdett beszélni.

— Kérjen akármennyit a lakásért, mi fizetünk.

A ház tulajdonosa 840 koronát kért a lakásért, mely még az ellenségének se ér többet 200 koronánál. És a cigányok nyomában ki is fizették a fél évi bért. Rövid idő múlva megérkeztek a családtagok. Összesen tizenhatan vannak. A lakást csakhamar berendezték. Az ócska falak nehéz keleti szőnyegek mögött tűntek el, a padlót is süppedő szőnyegek fedték. A szoba közepére alacsony asztalt helyeztek e köré pedig puha párnákat. Szék egyáltalán nincs a szobában. Legnagyobb kincsük egy hatalmas láda, melyben arany- és ezüst pénzlemezek vannak felhalmozva. Ebben van egy takarékpénztári betétkönyv is. A betétkönyv szerint az Első Hazai takarékpénztárban 48.000 koronájuk van.

Mikor a gazdag cigányfamilia beköltözött Ermihályfalvára, a lakosság valósággal megrémült. Nem tudták elképzelni, hogy miből szedték össze magukat a cigányok és azt hitték, hogy most már valóságos rabló-fészekké változik a község. Felmentek az előjáróságra, ahol csakhamar megnyugtatták őket, hogy az orosz cigányok üstöt akarnak foltozni, azért jöttek ide.

Másnap már el is indultak munkát keresni a cigányok.

Egyik részük elutazott, másik részük a faluban házalt munkáért. Nem egy gazda bizalmatlanul fogadta a munkakeresőket és nem akarták kiadni az üstöt kijavításra. Ilyenkor a cigány mosolyogva vett elő egy hosszú, sulyos fűzért és egy darab aranylemezt adott át biztosítékul a gazdának. A gazda nyomban szaladt a lemezzel a csendőrségre, hogy megtudja, hogy vajjon igazi arany-e az.

A csendőrség megállapította szakértők útján, hogy a lemez tiszta arany és 60 korona értéket képvisel.

A cigányok gazdagságának híre egyszerre szertefutott és most már tömegestől keresik fel a különös cigánylakot. A cigányok eközben serényen gyűjtik a munkát. Beutazzák az egész környéket. Felkeresik a tanyákat és mindenünnen szedik az ócska üstöket. Nagykárolyból szekérszámra érkeznek javítani való üstök. A környékből is alig győzik szállítani a sok munkát. Eddig még nem fogtak hozzá a munkához, mert nem kapták meg a települési engedélyt és az iparendélyt. Ez azonban csak órák kérdése és akkor megkezdik a dolgot.

A cigányok két csoportból állanak. Másik részük *Margitán* telepedett le. A két csoport harmonikusan dolgozik. A főnök, aki a cigányok ügyeit intézi, Ermihályfalván székel. Érdekes még megemlíteni, hogy a cigányok nagyon sokat theáznak. Alkohollal nem élnek, de annál több theát fogyasztanak. A látogatóknak megmutatták a theátfőző-készüléküket. Ez egy hatalmas, vert ezüsből készült edény, melyben egyszerre 20 embernek főzhetnek theát. Az ezüst készletet szakértők 800 koronánál többre becsülték.

A különös vendégek csak addig szándékoznak Ermihályfalván maradni, amíg munka lesz, aztán mennek tovább.

A GYERMEKNAP.

*

Mind közelebb jutunk a Gyermeknaphoz. A buzgó rendezőség páratlan agilitással szervezi készülődéseit. Az idő is úgy látszik, kedvező lesz s mi sem áll utjában, hogy a jótékonyság emez örömmünnepe nemesen sikerüljön, de sikerével felül is mulja az eddigi Gyermeknapokat.

Igen szép sikerűnek ígérkezik a program azon pontja, mely a fiatalság közreműködését igényli. A Gyermeknapok délutánjain 3—5-ig iskolás leánykák fognak virágot árusítani. A nyilvánosság előtt való szereplés is hozzátartozik az élet iskolájához. Ettől semmi kényszerrel sem tarthatjuk vissza gyermekeinket. Tegyük ezt legalább egy nemes eszme: a gyermekvédelem szolgálatában. Szép jövedelmet fognak hajtani a Gyermeknapnak a Mozielőadások is. Ezek a napokon nem rémdrámákat adnak elő, melyek megtekintésétől az iskolás növendékeket joggal visszatarthatjuk. Gyermekprogrammal összeállított oly előadások rendeztetnek, melyek a gyermeki lélek nemesítésére és a tanulóságnak gyönyörködtetésére egyaránt alkalmasak. Lélekemelő látványoknak ígérkezik a tanulóereg elvonulása az urnák előtt, melyet az iskolák szintén programba vettek.

A „Gyermeknapokon“ a perselyekkel való gyűjtésnél eddig sok helytelen szokás divott. Az utcai nyílt (tányéros s egyéb féle) gyűjtések megakadályozására a ren-

dező-bizottság megfelelő szigorú rendszabályokat hozott.

A kávéházakban, vendéglőkben perselyekkel gyűjteni egyáltalán nem szabad. Ezt a kellemetlen zsarolást váltja meg a vendég egy-egy 4 filléres jótékonysági bélyeggel. Az utcákon pedig csak a Gyermekvédő Liga által kiadott, megszámozott és plombával lezárt perselyek hozhatnak forgalomba. A virágokból, művészek rajzaiból befolyó összegek is ezen perselyekbe fizetnek.

Az 1—30-ig megszámozott perselyek fölötti felügyelet teljesítésére dr. Agoston Péterné, dr. Edelmann Menyhértné, özv. Grunwald Henrikné, Lázár Mártonné, Reismann Mórné és özv. Rechtené B. Zsófia urhölgyekből álló bizottság volt szíves vállalkozni, kik a perselyeket a gyűjtő hölgyek nevének bejegyzése mellett kiszolgáltatták és a gyűjtött összeget azokból bármikor átvesszik.

Ily elővigyázat mellett biztosak vagyunk, hogy minden befolyó fillér tényleg az árvák nyomorának enyhítésére fog szolgálni.

Jogászok felvonulása.

Tudvalevőleg a Gyermeknap mindkét estéjén lampionos korzót rendeznek. A 2-ik estén (keddi) napon a jogász ifjúság jelmezes felvonulást rendez, mely a jogakadémiaiból 8 óra tájban indul ki és a konfetti csatázók között a Rákóczi-uton és a Szent László-téren többször vonul el. Ez lesz egyuttal befejezője is a Gyermeknapnak. A papiranyagból készült jelmezes ruhákat (kabátokat, fővegeket stb.) *Benkő Rákóczi-uti* üzlete már megrendelte, ki még utólagos megrendeléseket is elfogad.

Az első este, hétfőn a lampionos korzó az Ezredévi Emlék-téren lesz. A csinos belépő jelvények — nehogy a tolongás túl nagy legyen — csak meghatározott számban adatnak el már nappal az urnáknál és a Bémer-téri Bazárban. A teljes honvédszenekar hangversenye fogja az esti ünnepélyt imponzássá tenni. Tűzijáték is rendeztetik. Ugyanitt hangzik majd fel a magasból *Mezey Gyula* ur művészi „Tárogató“ szólója is.

..HIREK..

Tájékoztató.

Junius 10. d. u. fél 6-kor a Szigligeti Társaság évi közgyűlése a városháza dísztermében.

Junius 26. d. u. fél 4-kor a belényes-vaskóhi vasut közgyűlése.

* **Bérmálás Vaskóhn.** Tegnap reggel 9 óra 20 perckor érkezett meg gróf *Széchenyi Miklós* Biharlonkáról Vaskóhra. Az ut oly rossz állapotban van, hogy az autómobil nem lehetett használni és ezért kocsin tette meg az utat a püspök. Vaskóhn *Tempeleán* Dezső főszolgabíró fogadta a főpásztort, aki ezután a plébániára ment és onnan a templomba. A templomban misét mondott a püspök. Eközben *Hanek Illés* erdőőr és feleségét a görögkeleti vallásról átvette a római katolikus vallásra. Mise végén kiosztotta a bérmálás szentségét. Bérmálás után a tisztelgéseket fogadta a püspök. Tisztelgett a görögkeleti egyház, a református egyház, az izraelita hitközség, a közigazgatási, járásbírói és vasuti tisztikar. Ezután több látogatást tett a püspök. Délután kíséretével kirándult a Boj eredetéhez és onnan Biharlonkára tért vissza, honnét ma jön Nagyváradra.

* **Hosszapályi üdvözlő Beöthy Lászlót.** Hosszapályi község képviselő-testülete tegnap igen szép ünnepélyt rendezett *Bernáth* István földbirtokos tiszteletére. A földbirtokos a községnek valóságos jótévedője évtizedek óta. Hogy a képviselő-testület lerója háláját a földbirtokossal szemben, megfestette a földbirtokos életnagyságu arcképét és azt ünnepélyes keretek között tegnap leleplezte. A leleplezési ünnepélyt diszközgyűlés előzte meg, melyen méltatták *Bernáth* István érdemeit. A diszközgyűlésből üdvözlő táviratot küldtek a kerület képviselőjének dr. *Beöthy* Lászlónak. A diszközgyűlést bankett rekesztette be, melyen negyvenen vettek részt.

* **Tóth Márton temetése.** A tisztelet és részvét megható módon nyilatkozott meg néhai *Tóth* Márton nyug. városi tisztiügyész temetésén tegnap. Nagy számú előkelő közönség jelent meg a halottas háznál és kíséerte utolsó útján a derék férfiú kihült tetemeit. A jelenvoltak között láttuk a következőket:

Bordé Ferenc, dr. Bozóky Alajos, Boócz Géza, Barza József, Cseresznyés Albert, Dus László, Eleméry Ferenc, Frankó Endre, Ficzek Lajos, Gentz János, Hlatky Endre, dr. Hoványi Gyula, Hraniczky Károly, Imrik Péter, Imrik Gusztáv, dr. Istvánffy István, dr. Karácsonyi János, dr. Károly Irén, Kovács Jenő, Lázár Márton, Lukács János, Láng József, Mayer Antal, Molnár Géza, Millye Gyula, dr. Mártonffy Bogdán, Maross István, Mihelyi Adolf, dr. Mihelyi Lajos, Molnár Imre ny. jogtanár, Nagy Győző, Németh István, dr. Némethy Gyula, dr. Olasz Béla, Pajor Kálmán, Padala Pál, Papp György, Pallay Lajos, Szilárdy Ernő, Sulyok István, Száhlender Károly, Schweiger Ede, Szaecsvay Akos Stark Gyula, Szilágyi Géza, Székely Sándor, Sürger Bertalan, dr. Vucskics Gyula, továbbá a káptalani tisztikar, a kath. Kör és a Bihar megyei Casino számos tagja.

A gyászszertartást, valamint a reguiemet *Imrik* S. Zoltán plébános végezte. A korporsóra díszes koszorukat helyezett a gyászoló család, *Imrik* Zoltán plébános, az ügyvédi kamara. A gyászmise után kivonult az impozáns gyászmenet az olasz temetőbe, ahol a kiváló férfiú porhüvelyét visszaadták az anyaföldnek. A díszes temetést *Germán* Károly temetkezési intézete rendezte.

* **Népszövetségi összejövetel.** A népszövetségi társas vaesora junius 8-án nem a Karger-féle vendéglőben, hanem *Bernádnak* az *Ipartestület* házában levő vendéglőjében lesz. A vacsora este 8-kor kezdődik. — A csoportvezetők a meghívókat most vasárnap és hétfőn vehetik át a Népszövetségi Hitelszövetkezet helyiségében. — (Katholikus Kör épülete, Szilágyi Dezső-utca.)

* **Halálozás.** Néhai *Osterlamm* Ámin volt kir. erdőfelügyelő özvegye szül. *Klapszia* Róza, élete 69. évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Az előkelő urnó a város jótékony mozzalmaiban tevékeny részt vett. Halálát leánya *Jantsovits* Jenőné s unokái és kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése ma, pénteken délután 3 órakor lesz a Kálvária-utcai 8. sz. háztól.

* **Öngyilkos leány.** *Hánás* Zsófia 17 éves mosodai intézeti munkásnő tegnap este *Mezey* Mihály-utca 17. számú lakásán öngyilkossági szándékból zsiros szódát ivott. A helyszínén kihallgatott leány elmondása szerint szerelmi csalódás érte, s ezért akarta magát elemészteni. Beszállították a kórházba.

* **A városi tejközpont hirdetésménye.** A Szent László-téri tejesarnokban naponta friss teavaj kilója 3 kor., 60 fill., friss édes túró kilója 52 fillér és frissen leűtött tej kapható. Házhoz leendő szállításra 13-15 telephon sz. alatt a tejközpontba tethető megrendelés. Ugyanitt viszonteladású nagyban teendő megrendelésnél előnyben részesül és írásbeli kötetést tehet. Kapható még olesón lefőlőzött (sovány édes tej) literenkint 10 fillérért, nemkülönbén sertésekkel nagyon hasznosítható savó, literje 1 fillér. Nagyvárad, 1913 május 28-án. A városi gazdasági ügyosztály.

* **A favágó.** Szamácska György favágót súlyos szerencsétlenség érte tegnap. A Beöthy Odón-utca 52. szám alatt fát vágott, mikor hirtelen a balta leesett a nyeléről, még pedig élével a szerencsétlenül járt favágó kezére s bal kezét súlyosan összevágta. Beszállították a kórházba.

x **Különlegességek** érkeztek női és gyermek kalapokban **Ujhelyi Róza** női kalap üzletébe Rákóczi-ut 2. Városi bazár.

Értesítés.

A „Kereskedők Magántisztviselők és Háztulajdonosok Közlönye” a külföldi nagyvárosok mintájára

ingyenes elhelyező osztályát díjtalanul

a nagyközönség rendelkezésére bocsátotta. Elhelyezést nyernek: minden szakbeli kereskedelmi alkalmazottak, hivatalnokok, könyvelők, pénztárosok, gyakoronokok, gazdatisztek, házfelügyelők stb. stb. nemre való tekintet nélkül.

Az alkalmazást keresők felhívtnak, hogy naponként d. e. 11-12-ig és a. u. 3-4 ig jelentkezzenek a Szacsavay u. 12. sz. irodában.

x **FELHIVJUK** a nagyérdemű hölgyközönség szives figyelmét a **most megnyitott RACZ és VASS** női divatszalonban készülő eredeti **angol kosztüm és fejbőlkre** Mérsékelt árak. **Nagy Sándor-u. 17.**

Cukorkát mindig élvezettel eszem, Mert mindennap **Benedektől** veszem. Cukorka csak akkor jó, Ha **Benedektől** való.

E hóban nyílik meg **Benedek Testvérek** nagykereskedők „Cukorka Bonbonnière”-je a Bémer-téri körzón. Fűszer és csemege áruk a Zöldfa-utcai főüzletben a legolcsóbb árban kaphatók. Kávé és tea különlegesség nagy választékban és olesó árban.

x **Tisztelettel értesítjük** a nagyra-becsült hölgyközönséget, **hogy bécsi utunkról** haza érkezünk legújabb párizsi és bécsi modellekkel, **megtekintés végett kérjük** a nagyérd. hölgyközönség szives figyelmét, átalakítások modellek után, gyászkalapokból nagy raktár. A nagyrabecsült hölgyközönség pártfogásáért esd Kohn Eszti utóda Helén.

x **Csödtömeg eladás.** KLEIN SÁNDOR és VILMOS csödtömegéhez tartozó fiók-üzletekből az áruk u. m.: harisnyák, zsebkendők, parfümök, ernyők és fésű áruk stb. el lettek szállítva s azok rövid ideig Rákóczi-ut 18. alatt lesznek kiárusítva.

Vigyázat!!

DIÓSY SOMA
(DIÓSY MISKA)
CIMFESTŐ, ZOMÁNCÁBLA KÉSZÍTŐ
EMKE és PANNONIA KÖZT
ROSENZWEIG MIDERÉS MELLETT VAN
TELEFON 839 SZ.

x **Elsőrendű** uri-, női- és papi szabóság a Rákóczi-uton, bel- és külföldi szövetkülönlegességek, a melyekből rendkívül kedvezményes árban készítünk bármilyen ruhadarabokat mindég a legutolsó dírat szerint. Elvállalunk costumök készítését már harminc koronától kezdve Szives megkereséseket kérnek Biró László és Társa uri-, női- és papi-szabók Rákóczi-ut 22. Telefon 832.

x **Utások,** Félix- és Páspöfkúrdókba menni szándékozók figyelmébe ajánljuk Serác Aurél sörcsarnokát (Váradielencei állomásnál) hol a közönség kényelmére modern nyári fedett terraszok állanak rendelkezésre, amelyekben naponta frissen csapolt Dréher-sör és dupla maláta sör, kitűnő borok, izletes hideg és meleg ételek kaphatók.

x **Modern fényképészet.** Főváros mintára berendezett modern fényképészeti műtermemet f. é. május 1-től **Szent János-utca 3. szám** alá helyezem át **Felvételek** jutányos árban egész nap és este 9 óráig villanyfény mellett is eszközöltetnek. Külön **nagyítási műtermet** is rendeztem be, hol életnagyságu képek 7 koronától kezdve megrendelhetők. Minden egyes kép tökéletességeért felelősséget vállalok. Céлом egy által kizárni azokat a silány produktumokat városunkból, melyeket a nagy közönség **utánvételes megrendelés** útján kénytelen elfogadni. Nyers nagyításokat amatőrök és szakemberek részére nagy árkedvezményben készítek. Tisztelettel **Szabó Dénes** fényképész.

Elsőrendű modern hölgyfodrászterem a

Rammingeré

színházi és hölgyfodrász

szemben a színházzal.

Telefon 1076.

Telefon 1076.

x **Uj fakeskedés.** 2 kor. 20 fillér 100 kiló kiszáritott, fűrészelt aprított bükkfa házhoz szállítással. Iroda: Atlasz József Várház-u. 31/b.

x **Régiségeket, műtárgyakat** és mindenféle alkalmi vételeket **veszek** eladók és **becsülők.** Házhoz is megyek. STERNBERG J. Szt. László-tér, Kishidfő.

POVAZSÁN JÓZSEF

hatóságilag engedélyezett
electrotechnikai vállalata
Nagyvárad, Bazár épület,
színház oldal.

Telefon 525.

Telefon 525.

* **Ingatlan eladás.** Nagyteleky-utca 31. ezám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes föltételek megtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban Hungária cipőgyár r.t.

* **Kossuth-utca** 6. sz. ház emeletén a Körös felőli oldalon modern háromszobás lakás melletk helyiségekkel november 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

x A június 1-én esedékes 4% os magyar korona járadék szelvényeit már **május 20-tól** kezdve **költségmentesen** beváltja az **Egysült Biharmegyei kereskedelmi bank és Központi tkp. rt.** Nagyvárad, Bémer-tér.

x **Meglesz az örök béke** a háznál, ha a gyermekeknek játékokat, a hölgyeknek ridicült, az uraknak nyakkendőt és sétabotot a **Párizsi bazárban** a Sas alatt vásárolunk, hol nem selejtes, nem parti hanem szép és új olesó áruk kaphatók.

x **A városban** számtalan esetben lehet csoportosulásokat látni, amint a hölgyek tanácskoznak egymás között azon a hallatlan olesó árban forgalomba hozott **harisnya és keztyű cikkek**en, amit **Ungerleider Salamon** harisnya és keztyű áruháza árusít Nagy-Váradon, Szent János-utca 4. sz. alatt.

OCCASSIO ELADÁS a tavaszi idényre

Tátray Gusztáv
kézimunka üzletében

Rákóczi-ut 4.

Telefon 783. :: Telefon 783.

* **Téli ruhákat** u. m. bundák, szörme és plüs kabátokat, szőnyegetek stb. nyári gondozásra elvállalunk felelősség mellett javítással együtt **Hatvany és Szentmiklósy** szücsök, Nagy Sándor-u 1.

x **Az „Erdélyi Kereskedelmi és Automobilforgalmi r.-t.”** itteni fiókja június hó 1-én **Kórház-utca 6. sz.** alatt modernül berendezett, ujonnan épülő **GARAGE ÉS JAVITÓMŰHELYT** nyit meg. A garage és javítóműhely felszerelés és kiállítása minden követelményeknek megfelelő lesz. A társaság eme új vállalkozása automobilsta körökben általános meglepedést kelt, annál is inkább, mivel Nagyváradon és az egész megyében ily szakszerűen berendezett garage és javítóműhely az autotulajdo osok között régen érzett közük-séget pótól.

x **Két jogász sétál a városban,** szemenben találják magokat egy régi ismerősükkel Pista barátjukkal, a mint ránéznek feltűnik előttük, a barátjuknak elegáns felöltője van, a melyet hallatlan olesó árban szerezhet be mindenki **Nagy Sándor** férfi divatruha kereskedésében a **Zöldfa-utcán,** passagő-kapu mellett

Értesítés.

A mai naptól kezdve házhoz szállít a **Schlauch-téri kioszk** mindennap **jeges-kávét és fagyialtot,** kisadag fagyialt 24. nagyadag fagyialt 30 és jegeskávét 30 fill. Megrendelések naponta bármely órában el lesznek intézve. **MAGYARI BÉLA** birneves cigányzenekara szórakoztatja a n. érđ. közönséget ünnepek és vasárnap.

* **Naponta friss Cseresznye!** **Őszibarack!** Idei termésű ausztráliai fajalmák. Kiváló finom **fajborok,** jégbehitött kőbányai szalon és maláta sörök. **MERTZ NANDOR** csemege üzletében, Körös-utca. Telefon 448 sz.

x **A feministák kiegyeztek Lukácsal,** mert javaslatát elfogadták, hogy választójog helyett ma már oly híressé vált és nélkülözhetetlen **Mlle Juliette** fűzőt kapnak. Allandó nagy raktár angol és francia fűzők, haskötők, melltartók, egyenestartók és fűzővédőkben. Nagyvárad, Színház-u. 4. Emke melletti fűző terem.

x **Hölgyek figyelmébe!** Schmidt női fodrásznál — Rákóczi-ut 5. sz. alatt készülnek a legelegánsabb divatfrizurák — továbbá valódi prima hajból mindennemű hajmunkák — u. m. parókák, transzformációk már 60 K-tól feljebb, divatbandó, hullámrész stb. Lemoshatatlan hajfestés, ondulatió, hajmosás manicür. Telefon 11-98.

TÓTH JÓZSEF

épület és műbutor asztalos Nagyvárad,
Szilágyi Dezső-utca 12. Lakatos-ház.

A legjutányosabb árszámítás mellett készít mindennemű épület portál és műbutorasztalos munkákat, valamint javításokat a legizlésesebb kivitelben.

Tervek- és költségvetésekkel díjtalanul szolgálók.

Szöllőgazdasági cikkek:

kékkő, raffia, kénmáj, fonal,
ojtó-viasz és pamut, rézkénpor,
bordói por legjutányosabban a

WURST JÓZSEF

cégnél szereshetők be.

x **Zombor Sándor** sebész-orvosi műszer, kötszer és testgyenesítő gépek készítője. Nagyváradon, Nagy Sándor-utca 17. sz. alatt, ahol villany erőre berendezett műhelyében készít mindenféle fém-csiszolást, nikkelezést és minden e szakmába vágó munkát jutányos-árban, levelekre válasz.

* **A kocsitartó** közönség szives figyelmét felhívjuk ÜVEGES JÁNOS kerégyártó munkáira Báthory-u. 9. sz. **Jutányos árak.** Meghívásra azonnal megjelennek.

x **Tisztelettel értesitem** a nagyérdemű vevő közönséget, hogy cipő, kalap és uri-divat üzletemet Bémer-térről Szt. János-utca 3. szám alá Kis pipa vendéglő mellé helyeztem át. Finom férfi és fiú szalmakalapok, szandálok, cipők a legolcsóbb árban kaphatók. Állandó parthie vételék. Tisztelettel Fekete Jenő.

x **Uj női tambura zenekar a Korona kávéházban.** Koczka József és Rűcskő Jozso közkedvelt karmesterek vezetése alatt elsőrangú erőkből összeállított új női tambura zenekar ma és minden nap hangversenyez a legújabb zene és ének-számokból, a társulat tagjai, Kovács Ilona sansonett, Szallai Böske kuplé, Péchi Margit népdal, Balázs Mancsi nemzetközi énekesnők és Böszörményi Béla baritonista és jellemkomikus, a társulat magánzámokkal működik, mondanunk se kell, hogy a Korona kávéház estélyei iránt a legmesszobbmenő közérdeklődés mutatkozik.

x **A zenekedvelő közönség** szives figyelmét felhívjuk, Hamza Jenő primás ujonnan szervezett 12 tagú bandájára, mely esténként a Fekete Sas kávéházban a szebbnél szebb nótákkal szórakoztatja a közönséget. Prágai különlegességek közül összeállított nagy színházi vacsora K 120, kicsi 80 fillér.

Olcsó gyógykurák itthon.

Hüléses, csúzos, rheumás fájdalmak ellen iszap, forró lég, fenyő-fürdők. Almatlanság ellen villanydelej gyógyítás, hizlaló, soványító kurák.

Nem kell okvetlen gyógyfördőbe utazni, mert Nagyváradon is tarthatók a gyógykurák.

Dr Rácz Ödön sanatóriumában

Szilágyi Dezső-u. 7. Telefon 639. Bejáróknak egész nap nyitva. Benlakóknak olcsó pensio.

* **Hölgyek** szives figyelmébe ajánlom női-kalap különlegességi üzletemet. Bécsben és Budapesten a legelső szalonokban működtem. Mély tisztelettel Braun Margit Rimánóczy-u. 1.

Valódi **Chassala szandálok**, amerikai **tennis cipők** és szabadalmazott **tennis ingek** kizárólag

REICHARD áruháza

cégnél kaphatók.

x **Ridzyk József** épület- és műlakatos Nagy-Várad Rákóczi-ut 20. (Lévai M.-féle házban.) Javitások gyorsan és pontosan készülnek. Elvállal minden e szakmába vágó épületmunkát a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, terv és rajz szerint. Szegecselt vasoszlopok, üvegházak, vastetők, vasablakok, tűzmentes vasajtók, sirkerítések, üzleti vasredőnyök, ablakredőnyök, cégtáblák, takaréktűzhelyek. Lev.-lap hívásra azonnal megjelennek.

SZÍNHÁZ

...

Heti műsor:

Péntek: A mumus.

Szombat: A mumus.

Vasárnap délután: Cigányprimás; este: Szirén. (Operette bemutató.)

A MUMUS.

Annyi sületlenség és malacság után, amennyihez ebben az évadban szerencsétlenségünk volt, jól esett végre egy olyan vigjátékot is látnunk, amely nem lép ugyan valami nagy igényekkel a közönség elé, de annak a feladatának nagyon megfelel, hogy egy kellemes és vidám estét szerezzen és ennek dacára ne igyekezzenek miedenáron az orfeumok színvonalát kisajátítani és férfiestélyt rendezni. Gavault vigjátéka egy egyszerű szerelmi história, amelyben a „mumus“ a Duvernet-család legidősebb leánya, Françoise, aki csak a háztartással törődik, a szerelemre pedig rá sem ér. Pedáns, rendszerető, takarékos, okos és szigorú — valódi mumus. Egyszerre azonban akarata ellenére ő is szerelmessé válik — és éppen olyan elérzékenyűd, gyenge kis lány lesz belőle, mint más szerelmes bakfis. Négy felvonás bonyodalmai e körül a história körül több szerelmes pár kergetőzik, míg a végén kiki boldog lesz a maga párjával, még a mumus is.

Ez az egyszerű, naiv történet tele van kedves, derűs epizódokkal, a melyek állandó derűtségben tartották a közönséget. Dicséretére legyen mondva közönségünknek: alig akadt egy-egy elszikkadt izlésű ember, a ki hiányát érezte volna a már annyira minden napivá vált trágárságoknak. A „fehér este“ szebb sikert ért el mint remélni mertük, mert hiszen, mint említettük, a darab maga nem készült világot hódító remekműnek. Maga a főhőse is egy sor ellentmondásból van összeszöve. A többi alak is meglehetősen valószínűtlen. De van benne tiszta, üde humor, elevenen perdülő eszelekmény, a tulzattan egyoldalú szereplőket is értékesítő poézis megtartja a maga feladatát becsülettel és a közönségnek is tetszik. Szinte kár, hogy most, az évad vége felé állottak elő vele.

A sikerben igen nagy része van az előadásnak is. Az efféle fehér darabokat jól kell megjátszani, különben végük. Nos hát a Mumus meglehet elégedve az itteni szereplőkkel. Nem volt a darabnak olyan hatásos árnyalata, a melyet kellőleg ki ne emeltek volna. Minden szereplő önálló, jól kidolgozott alakítással lépett fel és ezek az egyéni szerepek a rendezésben egységes előadássá olvadtak egybe. A címszerepben Étsy Emilia ismét olyan kiválólyt nyújtott, a melyet szeretünk tőle látni: átgondolt, egész

jellemet. Ugyancsak a szokott sikert jelezhetjük fel Tóth Elekről is. Kettejük sikere már az est sikere volt félig. Szentgyörgyi Márta, Tompa, Varsa, Sik, T. Popány Janka tökéletes és kifogástalan alakításai mellett is külön ki kell emelnünk Hunyady József pompásan megrajzolt tékozló apját, de sajnos, P. Pintér Margitnak az ilyen színvonalu előadásba sehogyan sem illő elvált asszonyát is. Hogy epizód szerepet is teljesen kirívóan hogy lehet elrontani és a jó összjátékba bosszantó diszharmóniát hozni, azt P. Pintér Margit megmutatta. Máskor vagy ne vállaljon még ilyen kis társalgási komoly szerepet sem, vagy ne nagyolja el, ha még olyan jelentéktelennek is látszik.

A harmadik és második felvonás után a 101. gyalogezred zenekara egy Puccini nyitányt és Jagschitz A. karmester egy igen sikerült szerzeményét adta elő, szép sikerrel. A honvédszenekar nemes versenyre készíti a 101-eseket is — helyes, ennek csak a zenei élet fogja hasznát látni.

—r.

MULATSÁG

...

Gyermekmajális.

Vidám, élénk szemű, fürge kacagó gyermekcsereg örömnája volt a tegnapi: a tanítók rendezte pompás gyermekmajális. Szép volt. Milyen pompásan, milyen vidáman és és jóízűen mulatott az a sok-sok, több ezer gyerek, mindannyian elemisták, fürge fiúk és szép kicsi leányok.

Kedvesen impozáns volt, amikor felállottak a Szent László-téren, öröm és boldog büszkeség csillant meg a szemükben, amikor felhangzott az ajkukon a Hymnus. Azután cigányzene mellett vonultak a Rhédey-kertbe. A bejáratnál ott volt a mozi, a kattogó, pergő géppel és nemsokára a mozivásznnon fogjuk viszont látni Nagyvárad majd minden nagyreményű kicsijét.

A Rhédey-kert árnyas fái alatt, a zöld pázsiton aztán megkezdődött a mulatság. Volt ott játék, ének, zene, tréfás verseny és minden, ami csak kedves lehet a gyermeknek.

Nem is lehet leírni talán elég szép szavakkal, azt látni kellett... A rendezőség igazán dicséretet érdemel.

SPORT

...

Kombinált mérkőzés. A vasárnapi délután jelentős napja lévén a nagyváradai footballsportnak, a rendezőség úgy intézkedett, hogy e délután a szövetségi klubok játékosai lehetőleg teljes számban foglalkoztatva legyenek. Ezért a debreceni-nagyváradai városközi mérkőzés előtt két kombinált helyi csapat fog játszani. A NAC kombinált a Törekvés és NSC kombinált csapatokkal. A BVC csapata egy régebbi kötelezettségből folyólag e napon Békéscsábán fog játszani az ottani Athletikai Club csapatával.

A reprezentatív mérkőzés bankettje. A vasárnapi városközi mérkőzésen jelenlevő vendégek tiszteletére vasárnap este fél 9 órakor a Széchényi vendéglő külön nagytermében ünnepi bankett lesz, melynek részvételi díja 3 korona. A bankettre az összes helybeli sportklubok tagjai hivatalosak. A bankettre jelentkezni lehet Kürschner Dorinál a Salon kávéházban.

A debreceniek érkezése. A debreceni válogatott csapat és kísérete vasárnap délelőtt 12 órakor a Budapest felől jövő gyorsvonattal érkezik meg Nagyváradra. Fogadására az összes helybeli klubok megjelennek. A rendező bizottság kéri, hogy a fogadtatáson minél számosabban vegyenek részt.

NYILTÉR

Nagy készlet folytán
elsőrendű butorok

kaphatók,

olcsó árban

Reisz butorgyárban,

Rákóczi-ut 14. sz.

TÁVIRÁTOK

Leszurt főkortes.

Nyirbátor, május 29.

Laskod községben ma az ellenzéki kortesek közül eddig ismeretlen egyének a munkapárt egyik főkortesét késsel leszurták.

Szerencsétlenség a gyakorlaton.

Pétervár, május 29.

A tengerészeti tüzérség lövőterén egy 75 milliméteres lövedék szétrobbant. Egy kormányos meghalt, egy sorhajóhadnagy súlyosan, egy zászlós és két matróz könnyen megsebesült.

Egy óriási hajó veszedelme.

Páris, május 29.

A König Albert nevű Dreadnought, amelyet a dancigi hajóépítő műhelyben építettek, zátonyra jutott, — a midőn a Visztula torkolatából kifelé haladt. A ret-

tenetes hajótest befuródott az iszapos talajba és óriási erőfeszítésre volt szükség, hogy a hajót ismét szabaddá tegyék. Alig történt ez meg, néhány kilométerrel odébb a páncélos ismét zátonyra került.

A roppant nagy hajó ugyszólván elzárta a dancigi kikötőt nagyobb hajók részére. Tizekét hajó iparkodik azon, hogy a Dreadnoughtot szabaddá tegye, de eddig minden eredmény nélkül.

KÖZGAZDASÁG

Pályázat a boszniai erdők kitermelésére. Bosznia és Hercegovina országos kormányzósága a különböző erdőterületen kitermelendő fenyő és bükkfa, a haszonfa értékesítésére pályázatot hirdet. Pályázati határidő június hó 9. A pályázatra vonatkozó részletes feltételek a kamarai irodában a hivatalos órák alatt d. e. 8-tól d. u. 2 óráig megtekinthetők. Nagyvárad, május hó 29. A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara, dr. Moskovits József elnök, dr. Sarkadi Lajos titkár.

Gabona üzlet.

Áprilisi buza (1913.)	—	—	—
Májusi buza	—	—	10.72
Októberi buza	—	—	11.31
Áprilisi rozs (1913)	—	—	—
Októberi rozs	—	—	9.38
Májusi tengeri (1913)	—	—	8.13
Juliusi tengeri	—	—	8.07
Áprilisi zab (1913)	—	—	—
Októberi zab	—	—	8.38

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitelrészvény	—	822.75
Osztrák hitelrészvény	—	627.—
4%-os koronajárjék	—	82.—
Osztr. magy. államv.	—	723.—
Jelzálogbank	—	431.—
Leszámitoló és pénzváltó	—	519.—
Hazai bank	—	284.50
Magyar bank	—	555.50
Keresk. bank	—	3670.—
Rimamurányi	—	712.50
Salgótarjáni köszén	—	764.—
M. Alt. Kőszénbánya	—	1063.—
Közuti vasut	—	653.50
Városi villamos	—	367.—
Adria	—	552.—
Atlantika	—	—

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

NEM MESE! Ha pattanása vagy szeplője a mi «Hez» CSODA szappanunktól el nem múlik, úgy pénzt kötelesek vagyunk visszaadni. 1 drb. «Hez» csodaszappan 2 kor. 50 fill., 3 drb. «Hez» csodaszappan 7 korona. Használati utasítás hozzájár. A pénz előzetes beküldésénél portó 30 fill., utánvételes küldésnél portó 84 fillér. Diszkrétan küldi: «Hez» illatszertár Budapest, VIII. Losonci-utca 13. Nagy árjegyzékünk ingyen és bérmentve.

Kiadó azonnal garzon fiatal embereknek elegánsan berendezett modern butorozott utcai szoba, esetleg teljes ellátással is, Erzsébetligettel szemben, III-ik ház, 2-ik ajtó.

Egy test, Két lélek.

**Ma
pénteken
f. hó 30-án**

mutatja be először a

Vigadó színház
(SAS passage)

a kinematografia legnagyobb stílű alkotását.

Az elsőbbségi és kizárólagossági jogát a

VIGADÓ színház

szerezte meg. A kinematografia történetében nevezetes korszakot jelent e páratlan mozgófénykép.

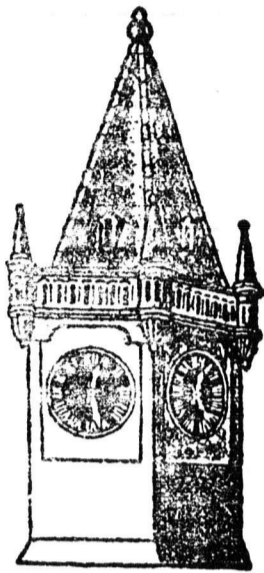
Jegyek előre vált-
hatók a pénztárnál
és a tőzsdékben.

**Kedvezményes
jegyek is
érvényesek!**

Mezey Dezső

toronyóra készítő
Nagyvárad, Szt. János-u. 64.

Az ország egyik
legrégibb és leg-
megbízhatóbb
toronyóra
készítő telepe.
Olcsó árak, több
évi jótállás.
Villanyerő
berendezés.

Kivánatra árjegyzéket
bérmentve küld.

Ha nincs megelegedve

szabójával, mert drága vagy rossz-
szul szab vagy
nem pontos, szóval bármilyen okból. Keresse fel **DARABONT**
GY. és TARSÁ uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6.
(Sonnenfeld-palota) és meglepi őnt az ottani szolid,
olcsó, kifogástalan kiszolgálás Alkalmi és gyászruhák
24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről ujat
készítenek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

FIGYELEM!

- HEZ• arckréme 80 fillér
- HEZ• arczsappan 80 fillér
- HEZ• arcpouder 80 fillér

3 drb. bármelyikből egyszerre rendelve a pénz elő-
zetes beküldésénél bérmentve. Diszkrétan küldi: •Hez•
illatszertár Budapest, VIII. Losonci-utca 13. szám.
Nagy árjegyzékünk ingyen és bérmentve.

Sürgős figyelmeztetés!

A tisztelt közönséggel van szerencsénk tudatni,
hogy az összes illatszer, pipereszappan, arckré-
mek, általában valamennyi kozmetikai és háztartási
cikkekről szóló kimerítő 24 oldalas értesítőnk újabb
kiadása már megjelent; kérjük meghozatni. Ingyen-
es bérmentve küldi szét a „Hez” illatszertár
vezetősége. Budapest, VIII., Losonci-utca 13.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi
Bank és Központi Takarékpénztár
R.-T. Nagyvárad, Bemer-tér.

Tűz- és betörésmentes pénztárszekrények (safes) bérbeadása.

Ujjonnan épült intézeti helyiségünkben léte-
sített **safe-deposit osztályunkban** külön-
féle nagyságu pénztárszekrények (safes) csekély
díj ellenében bérelhetők.

Ezen pénz-szekrényekben a bérlő fél ér-
téktárgyait saját zárja alatt, önmaga kezelheti
és ezeknek megőrzésére a legmesszebbmenő
biztonságot és kényelmet találja.

Safe-deposit helyiségünket az ér-
deklődőknek készséggel bemutatjuk és részle-
tes felvilágosítással szívesen szolgálunk.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi
Bank és Központi Takarékpénztár R.-T.

A jó bornak nem kell czéger

mondják még ma is a régi öregek! Hogy
mennyire igazok van, eléggé bizonyítja

Kecskeméti István

is, a reklámra nem szorult ujjonnan beren-
dezett étterme

Nagyvárad, Teleky-u. 4. szám.

Nyitva éjjel-nappal. Kitűnő saját termésű
borai, **előzékeny kiszolgálás**, szo-
lid polgári árak. **Abonensek naponta
felvétetnek.**

Vas és rézbutorok

mai naptól kezdve igen jutá-
nyos árban kaphatók
a Rákóczi-ut 13. sz. alatti
gyári raktárban.

Orvosilag több száz esetben ajánlva.

10-39. Telefon 10-39.

KEPES ELEK

orvosi kötszerész üzlete Nagy-
Várad, «Sas-passage» átjáró.

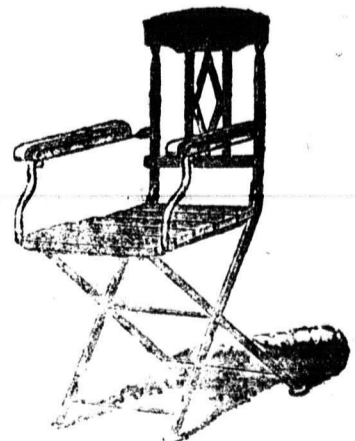
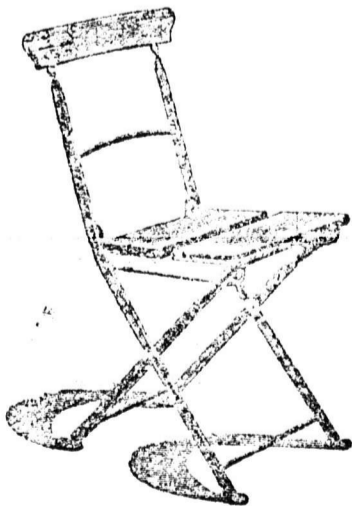
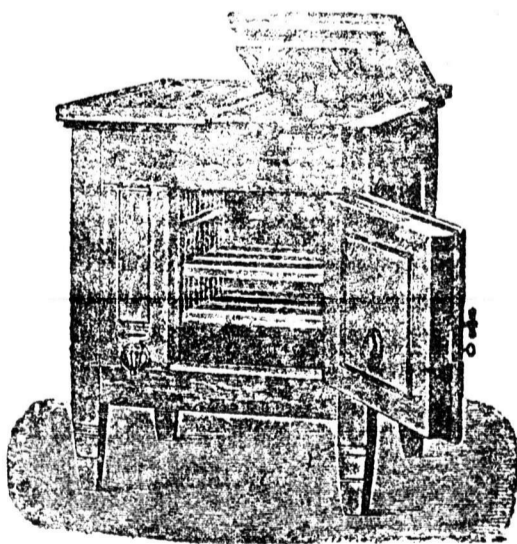

Ajánlja saját készítményű

sérv kötéit,
szuszpenzoromok fecsen-
dők és betegápolási cik-
keit, u. m. egyenestartók,
haskötők, ágytálok, bidég,

anatómiai
sérvkötők,

a melyek a sérvet ál-
landóan visszatartják, mű-
lábak és mű-
végtagok, támgépek, gummi cikkek, harisnyák stb. és
a még fel nem sorolható cikkek. **Külön pró-
baterem női és férfi] kiszolgálásra.**
**Óriási nagyraktár. Tisztviselők és
iparosoknak árengedmény.**

J É G S Z E K R É N Y E K kerti vasbútorok, valamint konyha-fabútorok is u. m.: konyha kredenz,
FAGYLALT-GÉPEK és FORMÁK asztal, szék, zsámoly, teknő és az összes konyha berendezések

TARSOLY és RISZTÓ különlegességek
vaskereskedésében
Nagyvárad, Rákóczi-ut. Telefon 390 szám.

RUFF TESTVÉREK

Épület- és géplakatos műhelye
LUKÁCS GYÖRGY-UTCZA 26.

Mindenemű lakatos munkák, vas-szerkezetek, vízvezeték javítások és takarék-tűzhelyek elsőrendű kivitelben.

Gazdasági eszközök készítése ugymint: ekék, boronák, borsajtók és szőlőzúzók stb. **Láncoa kútaink** egy tartósság, mint vízemelő képesség tekintetében minden eddigit fölülmulnak. Mindenemű gépjavítások szak-szerűen és gyorsan eszközöltnék.

Parfumerie „HEZ” illatszertár.

BUDAPEST, VIII. Losonczy-utca 13. sz.

Reklámunk óriási eredménye újabb reklámakelóra ösztönöz, melynek nyomán tisztelt közönségünknek még nagyobb és szembe-szököbb előnyöket biztosítunk.

Ujabb előnyajánlatunk:

- 1 csoport 2 korona 50 fillér (19 drb.)
1 drb. üvegtégely francia arc- és kézfinomító
1 drb. francia szappan (bármely illatban)
1 üveg francia parfüm (bármely illatban)
1 üveg francia brillantin (bármely illatban)
1 könyv (60 lap) angol pouderpapír
1 csomag dr. Heider-léle fogpor
1 drb. francia fogkefe (csontnyéllel)
1 csomag amerikai Shampooon hajmosópor
1 üveg valódi Johann Mária Farina kölnivíz
10 drb. szekrény- és ruhaillatosító (francia Sachet-lap)
Összesen 19 drb 2 korona 50 fillérért.

Szállítások naponta eszközöltnék. Szétküldés: biztos postakézbesítés érdekében vagy utánvét mellett, minek költsége 84 fillér, vagy a pénz előleges beküldése ellenében, a mely esetben a 2 kor. 50 fillér vételárhoz 72 fillér csatolandó. Csomagolási költséget nem számítunk. Tizenhat oldalas illatszer és háztartási értesítőnk kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Himzés, Csipke áruk

nagy mennyiségben érkeztek;
igen olcsó árakban lesz eladva.

Méterje 2 fillértől feljebb.

Nyári keztyű párja 36 fill.

1000 drb. férfiing finom 1-94 f.

Harisnya és zseb-kendő mindenárban.

Rákóczi-ut 14. volt Apolló mellett.

FONTOS!

„HEZ” kölnivíz 1 üveg 50 fillér, 3 üveg 1 kor. 30 fill.
„HEZ” kölnivíz fél liter 3 kor. „HEZ” kölnivíz 1 liter 5 kor. 50 fill. „HEZ” kölnivíz szappan 1 drb. 60 fill. 3 drb. 1 kor. 60 fill. A minőség elsőrendű voltáért felelősséget vállalunk. Küldi: „HEZ” illatszertár Budapest, VIII. Losonczy-utca 13. Nagy árjegyzékünk ingyen és bérmentve.

LEGOLCSÓBB

és legjobb bevásárlási forrás

Özv. **Kádár János**-né
elsőrangú fűszer- és csemege kereskedése.

Mindenféle gazdasági cikkek, kötőhár, kékkő, auto- és gépolajok és **auto-benzin nagy raktára** ::

Szent László-nyomda r.-társ.-nál

Szilágyi Dezső-utca 5. sz.

Névjegyek

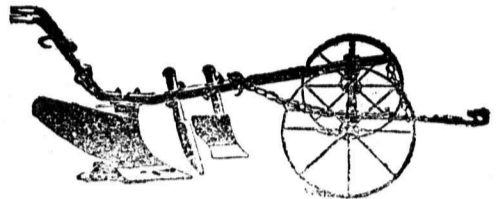
a legolcsóbban beszerezhetők:

Értesítés.

A nagyérdemű gazdaközönség többször nyilvánított óhajára **Nagyváradon, Nagypiac-tér 10. szám** (Óváry házban) dúsan felszerelt raktárral kapcsolatosan **fióküzetet nyitottunk.**

Ezáltal a n. é. gazdaközönség a gépbeszerzés alkalmával ott a helyszínen megtekintheti legmodernebb gépeinket s kiválaszthatja a céljainak legjobban megfelelőit.

Állandóan raktáron tartjuk a „Bächer“-féle egy- és kétvasu acélekéket és minden a talajműveléshez szükséges eszközöket.

Az eredeti „Melichar“-féle világhírű „Unicum Drill“ sorvetőgépek és „Imperator“ műtrágya-szórógépeket, amelyek utólérhetetlen tökéletességűek.

„JOHNSTON“ gyártmányu legcélszerűbb amerikai aratógépeket, fűkaszálókat, gereblyéket, Szőlőgazdasági eszközöket stb. stb.

Mintaraktárunk megtekintését kérjük!

Bächer Rudolf

ekegyárának

Melichar Ferenc

vetőgépgyárának

fiókraktára:

Nagyvárad, Nagypiac-tér 10. szám.

NYÍLT TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!
vegyileg női, férfi és
gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kézelőket fényesre, csipke és szövet fű gönyök, bútor szövetek, papi és egyenruák vegyileg tisztítatnak.

Gyár: Köröze-utca 13.

Felvételi üzlet:

Zöldfa Passage 93.

Rákóczy-ut 7. szám

Mokos Sándor.

Melocco Péter cementárugyár és építés vállalat részvénytársaság

Budapest, IX. Timót-utca 4. a. b. szám.

Nagyvárad fióktelep: Szőlős-u. 16.

Telefonszám 11-38.

Telefonszám 11-38.

Gyárt:

Szabadalmazott géppel gyártott karmantus portlandcement csöveket az összes szabványos méretekben és az ahhoz való idomdarabokat, csömöszőit és vasbetétes, valamint portlandcement csöveket, kútyűrűket stb.

Márvány mozaiklap, műkö-és cementárugyár. Beton és vasbeton építési vállalat.

Elvállal:

Utcák és házak csatornázását, hidak és vízmedencék szak-szerű építését. Nagyobb vállalatoknál **tervekkel és költségvetéssel szolgál.**

Meghívást az ország bármely részéből elfogad